

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

_____ Хорішок Вікторія Володимирівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

_____ Діяльність банків на фондовому ринку України _____
(назва кваліфікаційної роботи бакалавра)

_____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____
(шифр і назва спеціальності)

Студента (ки) _____ 4 _____ курсу _____ Хорішок В.В. _____
(номер курсу) (ініціали, прізвище)

групи _____ ФБС-61а _____
(шифр групи)

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавр.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить результати власних досліджень.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело _____ Хорішок В.В. _____

(підпис)

(ініціали та прізвище здобувача)

Керівник _____ д.е.н., доцент _____ Балацький Є. О. _____
(посада, науковий ступінь) (підпис) (ініціали, прізвище)

Суми 2020

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи бакалавра

на тему «ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ»

студента _____ Хорішок Вікторії Володимирівни _____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Внаслідок особливостей здійснення першочергової діяльності банку щодо виникнення кредитно-фінансових відносин створюються додаткові вільні ресурси банку, які він може вкладати та примножувати в ході операцій на фондовому ринку. Дана ситуація створює попит на дохідні фінансові інструменти, що в свою чергу є рушійною силою розвитку та вдосконалення як фондового сектору так і кредитно-фінансового ринку в цілому.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у здобутті, примноженні теоретичних та практичних навичок та у визначенні перспектив управління інвестиційною, емісійною та інфраструктурною діяльністю банків на фондовому ринку.

Об'єкт дослідження - економічні відносини при провадженні інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності комерційного банку в сегменті фондовому ринку.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні концепції аналізу інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності комерційних банків.

Основний результат роботи. В ході діяльності банку на фондовому ринку спрямовуються кошти у фінансовий сектор, однак існує брак ресурсів у фондовому механізмі фінансування підприємницької або господарської діяльності. Це стимулює розвиток управління ресурсами задля організації результативної торгівлі на організованих ринках. На біржовому ринку банківські установи є значними торговцями ЦП, залучаючи додаткові ресурси, що демонструє важливість комерційного банку як вагомого

елементу інфраструктури фондового ринку. Рекомендовано встановити ефективні напрями поліпшення законодавчих вимог щодо діяльності банків на фондовому ринку, в особливості це стосується підвищення розміру забезпеченості вкладень щодо руху капіталу, а також створення однакових вимог для усіх учасників фондового ринку. Повинні бути вжиті заходи для захисту майнових інтересів учасників ринку цінних паперів з метою зниження ризику відповідно до національного законодавства. Крім відповідних законодавчих змін, необхідно впроваджувати нові ефективні фінансові інструменти для залучення іноземних і внутрішніх інвестицій в українську економіку

Ключові слова: банківська установа, банківська діяльність, цінні папери, інвестиції, емісія, інфраструктура, фондовий ринок, ризикова діяльність, інвестиційний банк, інвестиційний портфель, випуск акцій, торговець цінними паперами, емітент.

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 3-38 сторінках, з яких список використаної літератури із 44 найменувань. Робота містить 6 таблиць, 16 рисунків, а також 4 додатки.

Рік захисту роботи – 2020 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(науковий ступінь, учене звання)

(підпис) (ініціали, прізвище)
«__» _____ 20__ р

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр)

(назва)

студенту ___4___ курсу групи ФБС-61а

(номер курсу)

(шифр групи)

_____ Хорішок Вікторії Володимирівни _____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи Діяльність банків на фондовому ринку України
затверджена наказом по СумДУ № ___ від «__» _____ 20__ року.
2. Термін подання студентом закінченої роботи «__» _____ 20__ року.
3. Мета кваліфікаційної роботи полягає у здобутті, примноженні теоретичних та практичних навичок та у визначенні перспектив управління інвестиційною, емісійною та інфраструктурною діяльністю банків на фондовому ринку.
4. Об'єкт дослідження - економічні відносини при провадженні інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності комерційного банку в сегменті фондовому ринку.
5. Предмет дослідження - теоретичні та практичні концепції аналізу інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності комерційних банків.
6. Кваліфікаційна робота виконується за матеріалами нормативно-правових документів та законодавчих актів, зокрема, пов'язаних з управлінням інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності

банківських установ, наукових публікацій і монографій вітчизняних і зарубіжних вчених, статистичних та аналітичних документів НКЦПФР, НБУ, а також результатів фінансової звітності українських банків

7. Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети.

№ пор.	Назва розділу	Термін подання
1	Дослідження основних видів діяльності комерційних банків на фондовому ринку	
2	Аналітичне оцінювання функціонування банківських установ в особливостях фондового ринку України	

Зміст завдань для виконання поставленої мети кваліфікаційної роботи бакалавра: розглянути зміст дефініції «банк» та види його діяльності в межах фондового ринку, розкрити сутність діяльності фондового ринку та його інфраструктури, в особливості те, що стосується комерційного банку, оцінити управління інвестиційною, емісійною та інфраструктурною діяльністю банків на фондовому ринку, охарактеризувати організацію інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності вітчизняних банків.

8. Консультації щодо виконання роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1			
2			
3			

9. Дата видачі завдання: «__» _____ 20__ року

Керівник кваліфікаційної роботи _____ Балацький Є. О. ____
 (підпис) (ініціали, прізвище)

Завдання до виконання одержав _____ Хорішок В. В. ____
 (підпис) (ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

Вступ.....	8
Розділ 1 Дослідження основних видів діяльності комерційних банків на фондовому ринку	10
1.1 Теоретичні засади провадження інвестиційної діяльності банківської установи в межах фондового ринку	10
1.2 Основні теоретичні характеристики емісійної діяльності банківських установ	14
1.3 Основні напрями функціонування інфраструктурної діяльності банківської установи	19
Розділ 2 Аналітичне оцінювання функціонування банківських установ в особливостях фондового ринку України	26
2.1 Аналіз та оцінка провадження інвестиційної діяльності комерційного банку.....	26
2.2. Аналітичне дослідження банківської емісійної діяльності	31
2.3 Аналіз діяльності комерційних банків в якості інфраструктурних учасників фондового ринку	37
Висновки	42
Список використаних джерел	44
Додаток А Структура проспекту емісії цінного паперу.....	50
Додаток Б .Приклад квартального звіту емітента в особі ПАТ «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»	52
Додаток В_Класифікація депозитарних операцій банків-зберігачів.....	56
Додаток Г Динаміка кількості суб'єктів, які мали ліцензії за окремими видами професійної діяльності.....	57

ВСТУП

Фондовий ринок – це один із найбільш результативних та динамічних секторів фінансового ринку, який виступає ефективним посередником між ринком капіталів та ринком грошей. В свою чергу саме банківські установи допомагають виконувати дану роль як ефективні елементи інфраструктури внаслідок продуктивної діяльності на фондовому ринку.

Банківська діяльність на фондовому ринку характеризується абсолютною різнобічністю внаслідок особливості функціонування. Адже банківська установа виступає не лише в ролі посередника між емітентом та інвестором, а й активно провадить власну діяльність щодо залучення додаткових ресурсів як повноцінний суб'єкт інфраструктури фондового ринку задля формування власного ресурсного фонду, розміщення власних коштів у високоліквідні ЦП. Проте, необхідно зазначити, що дана поведінка не передбачає собою зміну траєкторії основної діяльності – провадження кредитно-фінансових операцій. Однак, внаслідок значних змін щодо накопичення обсягу ліквідності та появи додаткових ресурсів, банківська установа стала популяризувати інвестиційну, емісійну та інфраструктурну діяльність на фондовому ринку, що є рушієм розвитку та вдосконалення організації даних процесів. Дана тенденція характеризує зацікавленість банками таких видів ЦП як ОВДП, акції, державні облігації України. Це актуалізує питання дослідження щодо провадження діяльності банківських установ в умовах фондового ринку та їх інтересу щодо здійснення операцій з даними фінансовими інструментами.

Метою даної кваліфікаційної роботи є зміцнення, закріплення та примноження теоретичного досвіду, здобуття практичних навичок з організації та провадження діяльності банківських установ в межах фондового ринку.

Для досягнення поставленої мети були поставлені наступні завдання:

1. Розглянути зміст дефініції «банк» та види його діяльності в межах фондового ринку;
2. Розкрити сутність діяльності фондового ринку та його інфраструктури, в особливості те, що стосується комерційного банку;
3. Оцінити управління інвестиційною, емісійною та інфраструктурною діяльністю банків на фондовому ринку;
4. Охарактеризувати організацію інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності вітчизняних банків.

Об'єктом кваліфікаційної роботи бакалавра виступають економічні відносини, що виникають в процесі здійснення інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності банківської установи на фондовому ринку.

Предметом даного дослідження виступають теоретичні та практичні концепції аналізу інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності комерційних банків.

У дослідженні кваліфікаційної роботи бакалавра використовувалися загальні методи наукових досліджень: спостереження, порівняння, аналіз і синтез, індукція і дедукція, абстрагування, формалізація. Елементи теорії оптимізації портфеля і методи системного аналізу використовувалися як інструменти дослідження для прийняття рішень з конкретних проблем.

Інформаційна база складається з нормативно-правових документів та законодавчих актів, зокрема, пов'язаних з управлінням інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності банківських установ, наукових публікацій і монографій вітчизняних і зарубіжних вчених, статистичних та аналітичних документів НКЦПФР, НБУ, а також результатів фінансової звітності українських банків.

РОЗДІЛ 1 ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

1.1 Теоретичні засади провадження інвестиційної діяльності банківської установи в межах фондового ринку

На сьогоднішній день головним напрямком удосконалення світової економіки є поява нових фінансових інструментів, що провокують позитивний розвиток банківської сфери, а це в свою чергу впливає на прогресивний процес посилення світових фінансових ринків. Можна сказати, що банк – це бізнес, а основною рисою бізнесу є отримання прибутків з різних джерел. Якщо говорити про звичайний комерційний банк, то значною частиною його доходів є нараховані відсотки від наданих кредитів клієнтам банку. Доходи від банківських інвестицій, які можуть надходити від акцій, як прибутки від продажу акцій, або від дивідендів, які емітенти акцій сплачують комерційному банку, являються додатковим доходом, який постійно зростає внаслідок популяризації продуктів та послуг фондового ринку [3].

В умовах розвитку української економіки фондовий ринок не може характеризуватися достатнім рівнем зростання. Це є однією з першочергових причин чому відсутні можливості для придбання контрольних пакетів цінних паперів комерційними банками. Однак на даному рівні становлення української економіки банк характеризується можливістю демонструвати себе як портфельного інвестора, а це є ефективнішим для банку при характерних нестабільних фінансових умовах [1].

Інвестиційна діяльність комерційного банку – це діяльність банківської установи, що характеризується реалізацією інвестицій різних форм та методів, в допустимих межах, визначеними контролюючими органами, для отримання прибутку, позитивного соціального ефекту, сприяння покращення рівня ліквідності чи платоспроможності банківської установи, чи для досягнення певних конкретних цілей комерційного банку [2]. Є декілька

причин, які переслідує банківська установа для здійснення даного виду діяльності. По-перше, це суттєво може збільшити обсяги доходів, прибутку та клієнтської бази банку. По-друге, завдяки банківському інвестуванню максимально збільшується дохідність, ліквідність та платоспроможність для здійснення першочергової діяльності. По-третє, внаслідок високого рівня ризику кредитних операцій банку є готовність до оптимізації процесу оподаткування доходів банківської установи [19].

Рисунок 1.1 – Основні напрямки провадження банківської інвестиційної діяльності

В процесі інвестиційної діяльності банку виділяють два основних напрямки – операції, спрямовані на збільшення власної доходності та на загальний розвиток економіки, тобто на процес суспільного відтворення [6].

Незважаючи на те, що це абсолютно протилежні між собою напрямки, вони поєднані між собою відповідними каналами, що дає змогу вважати дану систему нерозривним «монолітом» (рис.1.1).

Одним із найголовніших аспектів впровадження результативної інвестиційної діяльності комерційного банку на даний момент є створення та застосування продуктивної та ефективної інвестиційної політики. Даний елемент являється повноцінною частиною основного напрямку діяльності комерційного банку, яка характеризується сукупністю правил та вимог, що документально затверджені, які обумовлюють першочерговий курс розвитку та здійснення інвестиційної діяльності комерційного банку, визначають процедури впровадження операцій та послуг інвестиційного характеру та направлені на доцільне споживання банківською установою фондового потенціалу, організацію результативного інвестиційного портфеля та направлені на ефективне застосування комерційним банком вільних коштів, створення та нагромадження оперативного інвестиційного портфеля для виконання поставлених першочергових цілей, які є вагомими з огляду стратегічної політики комерційного банку [20]. Водночас, інвестиційний портфель банківської установи репрезентується як ціленаправлено організований комплекс фінансових інструментів, визначених для реалізації фінансового інвестування згідно зі встановленою інвестиційною політикою. При її дослідженні банківські установи додержуються ортодоксальних підходів: рівень доходності, дотримання нормативів ліквідності, рівень ризику, а також величина процентних ставок. Підсумовуючи подані аспекти можна виділити три основні різновиди інвестиційної політики банківської установи [4]:

1. Агресивна – передбачає високий рівень доходності прибутків та вартості капіталу при високому рівні ризикованості. Основними інструментами інвестування виступають цінні папери (акції) нових компаній, що тільки стають частиною ринку капіталів, однак мають високий рівень розвитку.

2. Консервативна – найчастіше характеризується середньоринковим рівнем дохідності з метою збереження активів при низькому рівні ризикованості. Передбачає використання банківських депозитів, нерухомість та банківські цінні папери в якості основних інструментів інвестування.

3. Поміrkована – при використанні даного типу портфелю рівень дохідності є вище середньоринкового для стабільного приросту обсягу капіталу. Відрізняється використанням «блакитних фішок», державних цінних паперів та інших фінансових інструментів зі стабільним дохідним процентом [31].

Банк є унікальною фінансовою установою внаслідок суворих норм та контролюючих органів, які регулюють та контролюють його діяльність. Згідно з ними банку не забороняється інвестувати в цінні папери, однак накладаються певні обмеження в розмірах інвестицій. Причиною таких заходів є застереження для комерційного банку щодо ризиковості даних операцій, щоб обсяги вкладених коштів, які були втрачені внаслідок нестабільних коливань на фондовому ринку, знаходилися в безпечних межах для безперебійної діяльності банку [33]. Банківські норми обмежують, скільки банків можуть інвестувати в акції, скільки грошових коштів вони повинні «тримати в руці», щоб покрити відкликання клієнтів, і навіть скільки ризику вони можуть взяти на себе своїми інвестиціями. Як результат, банки, як правило, уникають акцій, що мають високий ризик або є дуже нестабільними. Натомість банки використовують акції, щоб закріпити чи диверсифікувати свої джерела доходу [30].

Інвестиційний банкінг - це динамічна галузь, що характеризується потоком та трансформацією. Фінансові інструменти стали складнішими, оскільки фінансові посередники стали більш конкурентоспроможними. Запаморочення інноваційних інструментів охопили фінансові ринки. Межі серед різноманітних фінансових установ розмиті. Бар'єри між міжнародними фінансовими ринками зруйновані. І посилюючи складність і конкуренцію, фінансові ринки, фірми, продукти і методи зливаються і зливаються.

Саме в цьому мінливому середовищі інвестиційні банки усіх розмірів і стратегій борються зі змінами. Інвестиційний банкінг, давно просто синонім внутрішнього андеррайтингу та ринкового корпоративного капіталу та боргових цінних паперів, різко розширився за останні десятиліття: нові функції, нові продукти, нові методи, нові міжнародні біржі, нові фінансові ринки та нові сили [5].

Тому, виходячи із загального положення та посилаючись на сукупність всіх вищеназваних та наведених факторів можна зробити висновок, що кожна банківська установа повинна удосконалювати, документально підтверджувати та закріплювати основні засади та процедури, які пов'язані з провадженням інвестиційної діяльності на фондовому ринку. Отже, процес дослідження та провадження ефективної та результативної інвестиційної політики є одним із найважливіших факторів функціонування банківської установи в даній сфері. Це в свою чергу прямопропорційно підвищує інвестиційну привабливість та загальний рівень прибутковості банку, особливо це актуально в умовах недостатнього розвитку чи кризової економічної ситуації.

1.2 Основні теоретичні характеристики емісійної діяльності банківських установ

Конкуренентоспроможність банківської установи та її можливості на фондовому ринку повністю залежать від її розвитку, особливо це стосується її універсальності та інфраструктури. Завдяки даним факторам випуск цінних паперів банками на фондовому ринку є найпоширенішою діяльністю серед нині представлених. Згідно з українським законодавством, під час емісійної діяльності комерційний банк може випускати(емітувати) такі цінні папери як акції, облігації, ощадні сертифікати та похідні цінні папери [10].

Під час емісійної діяльності банківська установа переслідує певні цілі, серед яких виділяють [39]:

1. Залучення грошових коштів для збільшення обсягу статутного фонду (відповідно до законодавства та вимог НБУ);
2. Побудова власної концепції щодо формування ринкових цін на цінні папери;
3. Удосконалення ресурсної бази банківської установи під час випуску боргових цінних паперів;
4. Підвищення рівня ліквідності банківської установи, в особливості це стосується балансу банку;
5. Створення позитивного іміджу банківської установи в ролі надійного та стабільного фінансового інституту;
6. Зміцнення організаційно-правового статусу банківської установи як акціонерного товариства;
7. Збільшення переліку наданих додаткових послуг клієнтам за рахунок випуску цінних паперів.

Значна частина кількості банківських установ, що представлена на території України стикається з певними проблемами, відповідно найбільш першочерговими завданнями виступають розробка тактичного плану щодо випуску цінних паперів і маркетингові дослідження ринку. При використанні даного механізму випуску цінних паперів необхідно дотримуватися основних етапів, а саме: проаналізувати та оцінити реальні можливості провадження емісії на фондовому ринку, сформулювати відповідну програму випуску цінних паперів, а також реалізувати відповідні заходи із провадження процесу емісії [35]. На основі заданих етапів кожен комерційний банк при здійсненні емісійної діяльності повинен визначитись із заданим напрямом діяльності, який буде задовольняти всі потреби банку та матиме найефективніший результат. На рис. 1.2 зображені основні напрями емісійної діяльності комерційного банку [7].

Рисунок 1.2 – Основні напрями емісійної діяльності комерційних банків

Найголовнішим фактором при операціях з випуску цінних паперів є абсолютна співвідносність між емісійною політикою та першочерговими стратегічними завданнями банку, що необхідно врахувати в обов'язковому порядку. У сучасних реаліях економічного розвитку маркетингова кампанія – це вагомий елемент емісійної діяльності. Комерційні банки на території України в деяких випадках реалізують рекламну діяльність та розміщення власних цінних паперів, однак без попереднього дослідження ринку, в особливості це стосується попиту на даний вид цінного паперу [14]. Тому, для ефективного та безпроблемного розміщення рекомендовано дотримуватися такого алгоритму дій при процесі емісії (рис. 1.3).

Процес емісії цінних паперів банківськими установами характеризується кількома етапами. На першому етапі раціонально розпочати первинне оцінювання майбутніх результатів провадження емісії,

тобто необхідно дослідити загальні макро- та мікроекономічні показники та загальний стан фондового ринку. Тобто, які ризики можуть виникнути в ході даної діяльності, чи готовий банк прийняти на себе ці ризики без значної шкоди для персональних клієнтів та власної ресурсної бази та який обсяг фінансових ресурсів можна залучити таким шляхом [22].

Рисунок 1.3 - Алгоритм здійснення емісії цінних паперів

При ситуації публічного розміщення цінних паперів комерційний банк потребує належного комплексного аналізу ринку на загальнодержавному та регіональному рівнях, що включає в себе такі показники: загальний обсяг фондового ринку, кількісна величина емісійних процесів, в особливості демонстративна динаміка у вартісному, часовому та

кількісному вимірюванні, відносна частка певного виду цінних паперів в загальній величині обсягів торгів на ринку, спроможність до ризику, інвестиційні очікування та здатність до розширення та популяризації визначеного сегменту ринку [11].

Під час другого етапу провадження емісійної діяльності, а саме при процесі розробки програми емісії, необхідно здійснити аналіз емісії іншими комерційними банками з метою визначення межі чутливості ринку до входження нової емісії, оцінки прерогатив майбутнього випуску та найбільш ймовірних ризиків. Цей процес включає в себе такі показники: загальна чисельність емітентів певного виду цінних паперів на ринку, співзалежність між попитом та пропозицією, частка нових емісій та строк погашення, діапазони емісій, наслідки ринку на процес нової емісії, іншими словами це інтерес інвесторів, відсоток та темпи продажу. Дослідження даних показників може продемонструвати загальний вигляд фондового ринку, завдяки якому можна окреслити суттєві процеси, які виникають у ході емісійної діяльності та перспективи появи банківської установи банку на організованому фондовому ринку. У процесі дослідження програми емісії рекомендовано розрахувати розмір інвестицій, що є незамінними для втілення програми емісії в життя, та розглянути евентуальних інвесторів, які у першу чергу отримають пропозицію щодо розміщення цінних паперів [21].

Останнім етапом провадження емісії є обчислення витрат для провадження програми емісії. Сюди включають кошти на реєстрацію, здобуття певного рангу, фінансові рекомендації, опублікування у ЗМІ інформацію про емісію, процентні видатки.

Після проведених досліджень, у разі ухвалення рішення про емісію, пропонується надати емітентові кредитний рейтинг. У результаті присудження схвального рейтингу від агентства бере свій початок процес емісії або розміщення цінних паперів. Необхідно констатувати, що банківська установа самостійно виконує функції андеррайтера, що значно пришвидшує емісійну діяльність. Реєстрація інформації щодо випуску цінних

паперів здійснюється в НКЦПФР. Інформацію про випуск цінних паперів реєструють у НКЦПФР. Основний документ, де прописані усі особливості емісії (проспект емісії) друкується в офіційних джерелах Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України або НКЦПФР. Згідно законодавчим вимогам, офіційна інформація про випуск цінних паперів повинна включати певні дані (додаток А).

Результативним процес емісійної діяльності вважають за умови виконання поставлених завдань та отримання ефективного підсумку, а саме:

- існує відповідність між залученими коштами та обсягом грошових ресурсів, які були вкладені на реалізацію даної програми;
- набута надійна висока репутація в ситуації випуску цінних паперів;
- гарантований оборот фінансового інструменту на організованих фондових ринках [8].

Всі умови, особливості та показники емісійної діяльності банк-емітент надає у власних квартальних або річних звітах емітента (додаток Б).

Даний підхід щодо провадження емісії цінних паперів банківською установою враховує всі економічні чинники, які можуть впливати на характер, ціль, розмір, термін, ризиковість та інші показники емісії, допомагає деталізувати всі можливості залучення коштів, та простежити всі можливі наслідки в результаті емісії та усунути можливі ризики.

1.3 Основні напрями функціонування інфраструктурної діяльності банківської установи

В процесі розвитку фондового ринку в Україні значну роль відіграє його інфраструктура, яка забезпечує та створює необхідні умови для його безперебійного та ефективного функціонування. Вагомий вклад в результативність інфраструктури фондового ринку вносять учасники

фондового ринку серед яких виділяють комерційні банки. Згідно із українським законодавством та роботами видатних науковців можна вважати, що банківські установи як інфраструктурні учасники можуть провадити такі види діяльності:

- депозитарну;
- розрахунково-клірингову;
- діяльність із ведення реєстру власників іменних цінних паперів [8].

Відповідно до українського законодавства, банківські установи, які мають ліцензію на здійснення відповідної діяльності, можуть здійснювати операції з цінними паперами в ролі посередників, які діють в інтересах та за дорученнями власних клієнтів. Вітчизняним банківським установам притаманні такі види послуг [44]:

- брокери;
- дилери;
- послуги андеррайтингу.

Однак, внаслідок поступового розширення доступних послуг фондового ринку України, комерційні банки можуть реалізовувати всі види посередництва.

На даний момент в Україні функціонує дворівнева депозитарна система, яку очолює Національний депозитарій України (НДУ), в підпорядкуванні якого знаходяться депозитарії, основні функції яких полягають у веденні рахунків зберігачів, здійснення операцій з клірингу та розрахунків за цінними паперами, зберігачі, які здійснюють ведення рахунків власників цінних паперів, та реєстратори власників іменних цінних паперів (ЩП) [37]. Зберігач цінних паперів та депозитарій характеризуються одним із найбільш важливими елементами інфраструктури фондового ринку внаслідок високого рівня захисту інвесторів та гарантування безпечної та надійної процедури обліку прав власності на цінні папери. Зберігач цінних паперів займається обслуговуванням системи електронного обігу цінних

паперів, що були випущені у документарній чи бездокументарній формі, що знаходяться в депозитарії в знерухомленому вигляді. Однією з головних тенденцій на фондовому ринку є підвищення прозорості операцій, однак основні функції депозитаріїв та зберігачів є найбільш перспективними та ефективними [41]. Обслуговування банків-зберігачів передбачає наступні депозитарні операції (додаток В).

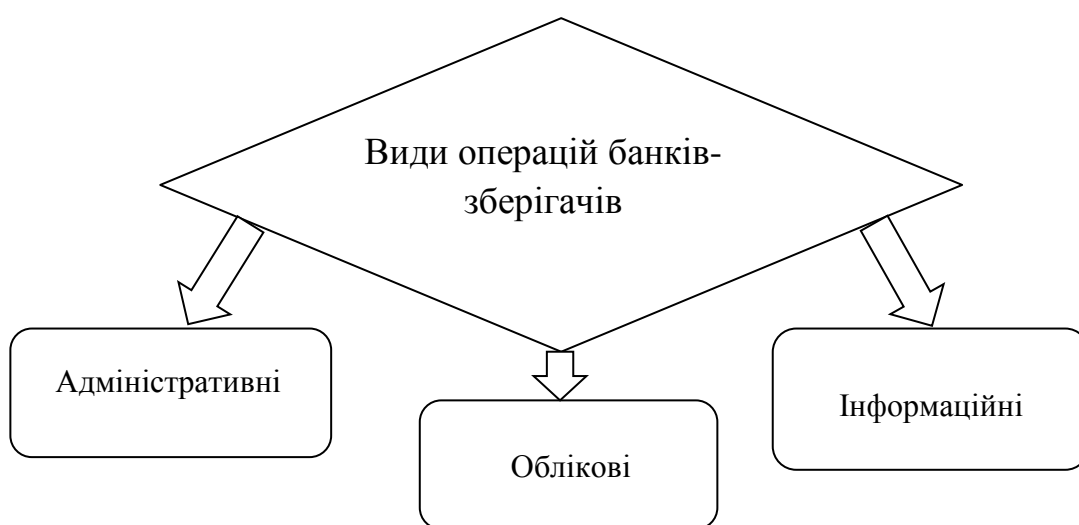

Рисунок 1.4 – Операції банків-зберігачів на фондовому ринку

Ба більше, не дивлячись на широкий обсяг послуг, що можуть надавати банківські установи в умовах фондового ринку, комерційні банки популяризують власну значимість для інших учасників ринку застосуванням нетрадиційних послуг у власній діяльності, а саме: провадження консалтингу, особливо в умовах інвестування капіталу у фондові інструменти, проведення глибокого аналізу щодо вкладення у цінні папери, створення результативного алгоритму дій для клієнтів даної банківської установи при інвестуванні [36]. Підсумовуючи всі вищевикладені функції комерційного банку на фондовому ринку можна схематично зобразити та згрупувати класифікацію банківського посередництва на ринку цінних паперів (рис. 1.5):

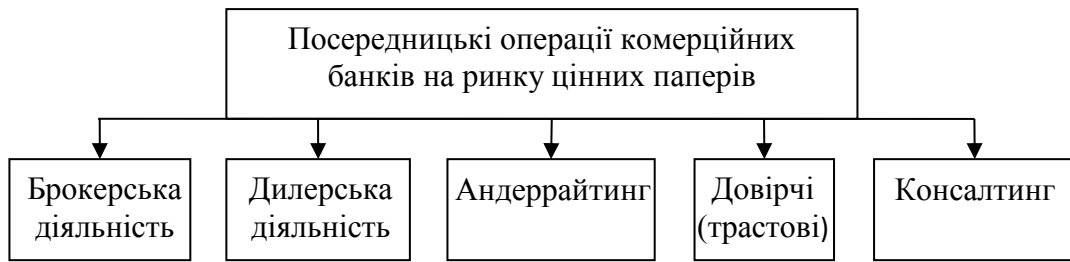

Рисунок 1.5 - Посередницькі операції банків на ринку цінних паперів

Відповідна банківська установа провадить брокерську діяльність, при цьому вона виступає як довірений чи комісіонер, згідно договору доручення чи комісії. При цьому в даному договорі обов'язково вказуються: термін дії та вид замовлення, права й обов'язки сторін, що приймають участь, порядок вирішення судових розглядів, передбачені розміри комісійних винагород [38]. Комерційний банк має право провадити брокерську діяльність банк лише за умови наявності ліцензії торговця та активно приймає участь у торгах на організованому ринку. За величиною проведених торгів торговців класифікують на три категорії:

- комерційні банківські установи;
- інвестиційні банки (інвестиційні компанії);
- інші торговці [10].

Найбільші угоди на Уолл-стріт та інших фондових ринках світу вносять на стіл саме інвестиційні банки. Вони практично відстають від усіх фінансових операцій, що рухаються на фондових ринках, включаючи пропозиції цінних паперів, злиття та поглинання та первісні публічні акції. Інвестиційні банки працюють за лаштунками, що робить їх функції менш відомими громадськості. Однак розуміння операцій на фондових ринках починається з розуміння функцій інвестиційних банкірів [5].

Інвестиційний банк або і-банк – банківська (кредитна) установа, яка спеціалізується на залученні позикового капіталу у вигляді довгострокових фінансових інструментів та може надавати його в обмежене використання позичальникам на вигідних умовах, які є документально затвердженими.

Основними його видами функціонування є висвітлення величини, формату та характер потреб позичальників у грошових коштах, погодження умов при позикових операціях, визначення типу цінних паперів, та окреслення термінів емісії, а також розміщення на фондовому ринку. Інвестиційний банк володіє такими характеристиками:

1. Інвестиційний банкінг;
2. Послуги інвестиційного менеджменту;
3. Керування активами;
4. Брокерські та дилерські послуги;
5. Сервісні послуги;
6. М&А (ринок злиття і поглинання);
7. Аналіз фінансових ринків (research) [40].

Інвестиційні банки - це агенти, які діють від імені інвесторів на фондовому ринку. Як агенти, інвестиційні банки виконують численні ролі. Вони проводять маркетингові дослідження у формі юридичного та ринкового аналізу до початку інвестицій. Коли компанія хоче зібрати гроші через фондовий ринок, вона звертається до інвестиційного банку для проведення двох аналізів, щоб оцінити життєздатність рішення компанії. Потім інвестиційні банки визначають, чи повинна компанія збирати гроші шляхом випуску боргу чи власного капіталу.

Однак, в умовах економічного розвитку, в Україні зазвичай дані кредитні установи не називають «інвестиційний банк», а застосовують словосполучення «інвестиційна компанія», яке притаманне російській термінології. Причиною цього є українське законодавство, внаслідок якого підприємства, які провадять даний вид діяльності, також використовують термін «інвестиційна компанія», так як слово «банк» у назві може використовувати лише юридична особа, яка має банківську ліцензію на здійснення банківських та інших фінансових послуг та зареєстрована Національним банком України, а інвестиційні банки на території України не

всі мають банківську ліцензію, так як не здійснюють типову діяльність у вигляді надання кредитів чи депозитів населенню.

Андеррайтинг передбачає прийняття ризику від імені інвестора, який продає цінні папери на фондовому ринку. Компанія хоче впевненості, що гроші збираються за випущені акції, навіть коли деякі акції не були продані. Інвестиційні банки ризикують капіталом, купуючи всі цінні папери у компанії за зниженою ціною. Потім банки розміщують цінні папери за ринковою роздрібною ціною та продають їх інвестиційній громадськості. Якщо продаж цінних паперів не досягає цільової вимоги до капіталу, і-банки змушені позичати у комерційних банків або продавати акції з втратою. Крім того, вони також пропонують іншим інвестиційним банкам взяти участь у процесі андеррайтингу, щоб поділитися ризиком збитків у формі синдикату андеррайтингу.

Під час злиття та придбання одна компанія викуповує іншу компанію частково або повністю. M&A має численні та складні трансакції, що перевищують готівку та запаси, а інвестиційні банки опікуються усіма ними. Вони визначають вартість цільової фірми та консультують покупців щодо найкращої структури придбання. Вони також визначають ціну пропозиції та чи варто її сплачувати готівкою, акціями або обома.

На додаток до андеррайтингу та продажу цінних паперів, інвестиційні банки виконують як консультативні, так і фінансові функції при первинному публічному розміщенні пропозицій. Вони визначають ціну пропозиції кожної акції, що випускається через IPO, та суму, яку потрібно підняти. Найголовніше, що вони визначають найкращі терміни проведення IPO, оскільки терміни акцій впливають на прибутковість та рух акцій. Вони також дбають про продаж боргу компаній інвесторам [11].

Отже, підсумовуючи всі перераховані факти можна сказати, що банківські установи можуть провадити всі види посередництва на фондовому ринку, проте, найчастіше виступають як андеррайтери, брокери та дилери. Також визначено, що для власної популяризації для інших учасників ринку

банківські установи застосовують нетрадиційні послуги у власній діяльності, а саме: провадження консалтингу, особливо в умовах інвестування капіталу у фондові інструменти, проведення глибокого аналізу щодо вкладення у цінні папери, створення результативного алгоритму дій для клієнтів даної банківської установи при інвестуванні. Даній поведінці можуть сприяти можливості банківських установ, в особливості їх територіальне розташування, законодавчі вимоги зі сторони НКЦПФР, які є погодженими з вимогами НБУ щодо мінімального розміру статутного фонду, та стосовно провадження депозитарної діяльності.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В ОСОБЛИВОСТЯХ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

2.1 Аналіз та оцінка провадження інвестиційної діяльності комерційного банку

В реаліях економічного розвитку України, де фондовий ринок не досяг високого рівня організації, у банківських установ відсутні можливості для придбання контрольних пакетів цінних паперів для потенційного управління виробництва реального сектору економіки. Проте, роль портфельного інвестора – це найбільш ефективний спосіб залучення коштів при економічній нестабільності, однак, банківські установи на даний момент не можуть володіти достатнім обсягом вільних коштів, щоб виступати в ролі стратегічного інвестора [12]. Згідно з цим, банківські установи характеризуються інвестуванням у корпоративні та державні цінні папери, що приносить дохід внаслідок інвестиційної діяльності. Отже, раціональним рішенням буде дослідження присутності банківських установ на фондовому ринку. (рис.2.1).

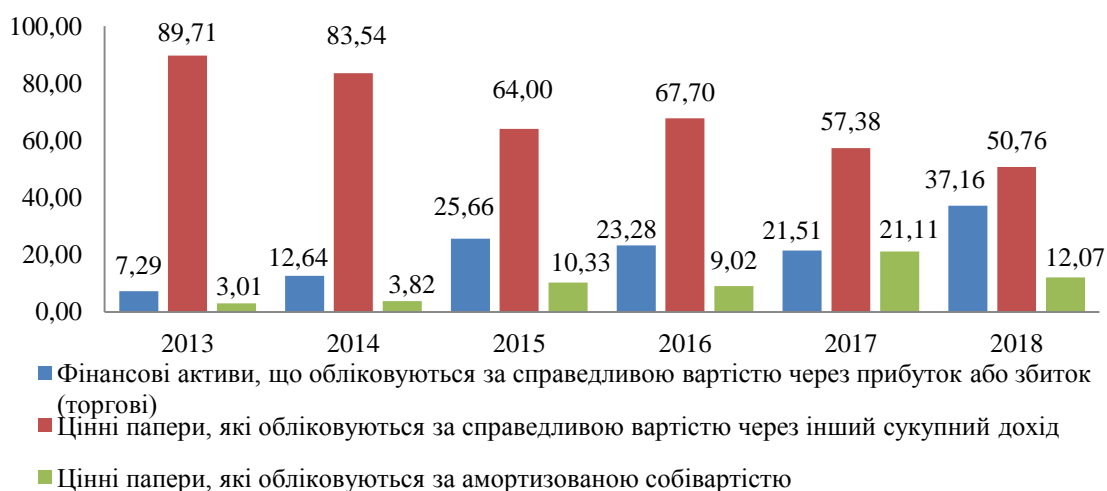

Рисунок 2.1 - Структура портфеля цінних паперів банків України за період 2013–2018 рр., %

Слід зазначити, що протягом 2014-2018 рр. структура портфеля ЦП банківських установ характеризується певною волатильністю, однак має певні темпи зростання, що прямопропорційно впливає на розмір сукупного доходу [9]. Згідно з графіком, найвагомим елементом портфеля є цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Рисунок 2.2 - Частки вкладень в цінні папери в загальних активах вітчизняних банків в 2016-2020 рр., млн. грн., %.

На основі статистичних даних можна простежити динаміку вкладень в ЦП в загальній сумі активів банківських установ. Згідно з рис. 2.2 на кінець аналізованого періоду загальна величина вкладень в ЦП банківськими установами дорівнювала 557,6 млрд. грн., що є результатом позитивного результату від даного виду діяльності, адже даний показник зріс у 2,7 рази порівняно з 2016 роком [34]. Дана схильність до зростання характеризує істотне збільшення розміру інвестицій банківських установ у ЦП за аналізований період внаслідок певних труднощів при кредитуванні. Вказана ситуація призвела до збільшення відсоткового значення інвестицій в ЦП в загальному фонді від 16% у 2016 р. до 36% у 2020 р. Започаткований

характер розвитку інвестування в ЦП банківськими установами зумовлена двома суттєвими причинами, а саме: скорочення попиту на кредитні операції від населення у випадку системної банківської кризи, що спричинило формування вільних ресурсів, а також вихід на фондовий ринок ефективних, надійних та дохідних фінансових інструментів, якими виступають ОВДП, які підвищили інтерес банківських установ до даної діяльності. Отже, зростання біржових та позабіржових секторів ОВДП в частині фондового ринку є вагомим важелем розвитку інвестиційних процесів банківських установ.

На основі вказаного рисунку (рис. 2.3) можна підсумувати наступне: неоднозначна динаміка портфеля ЦП та створених резервів під них характеризується покращенням загальної якості портфеля ЦП при нестабільному зменшенні показника загальних резервів на 2,38 %, що є позитивним фактором при дослідженні інвестиційної діяльності банківських установ [23].

Рисунок 2.3- Динаміка портфеля цінних паперів банків і резервів під них за період 2013-2020 рр., млн. грн., %

Необхідно зазначити, що відповідно до статистичних даних НБУ, станом на 1.01.2019 р. 87,17% від загальної частки ЦП у портфелі банківських установ займають ЦП, що рефінансуються НБУ, де 75,63% з них – ОВДП. Дана ситуація демонструє низький рівень диверсифікації портфеля ЦП, що дзеркально відображає фондовий ринок в цілому. Це підтверджує низькі можливості банківських установ щодо купівлі певних видів ЦП внаслідок недостатньої ресурсної бази. Для достеменності даної аксіоми необхідно дослідити інвестиційний портфель ЦП на прикладі АТ «Райффайзен Банк Аваль» (рис.2.4).

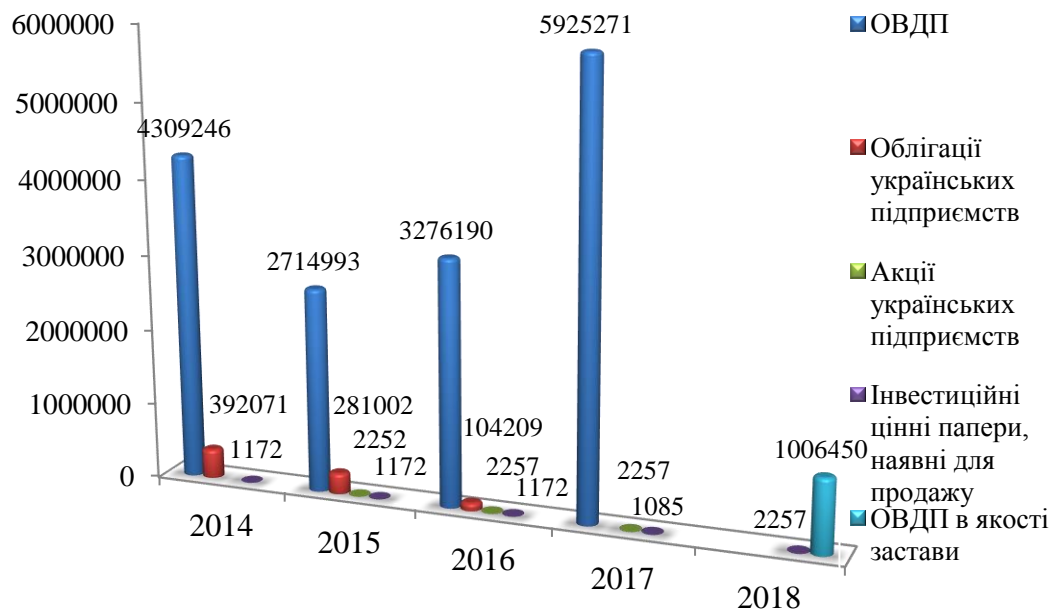

Рисунок 2.4 – Інвестиційний портфель ЦП АТ «Райффайзен Банк Аваль» за 2014-2018 рр. (на кінець періоду)

Згідно з поданими річними звітами за 2014-2018 рр. можна побачити, що найбільшу частку в портфелі ЦП займають ОВДП – від 91% до 99% в різні періоди (від 4309246 тис. грн. у 2014 році до 5925271 тис. грн. у 2017 році) [29]. Наступним за величиною обсягу видом ЦП є облігації українських підприємств, де їх частка в загальному портфелі коливається від 8% у 2014 році до 3% у 2016 році. Найбільшою стабільністю характеризуються інвестиційні ЦП, наявні для продажу, що протягом 2014-2016 рр. мали

значення у розмірі 1172 тис. грн., однак під кінець 2017 року зменшилися до 1085 тис. грн. аналогічний характер несуть акції українських підприємств, які знаходились в межах 2252 – 2257 тис. грн протягом 2015-2017 рр [25].

Низьку інвестиційну активність у 2018 році можна пояснити зміною окремих видів діяльності, що суттєво можуть вплинути на загальний результат роботи банку. Починаючи з квітня 2018 р. АТ «Райффайзен Банк Аваль» отримав та скористався можливістю виступати в ролі зберігача готівкового фонду НБУ. Станом на 31.12.2018 р. інвестиційні ЦП були надані в якості застави для гарантії виконання власних зобов'язань, тобто дані ЦП є заблокованими на період всієї дії договору [24]. За умови порушення АТ «Райффайзен Банк Аваль» власних контрактних зобов'язань та при недостатній грошовій сумі НБУ може використати дані ЦП для покриття видатків, які були понесені в ході дії договору. Станом на 31.12.2018 р. інвестиційні ЦП, наявні для продажу, містять акції українських підприємств у розмірі 1172 тис. грн., та інвестиції в акції українських підприємств, що не котируються на всіх активних ринках та справедливу вартість яких неможливо реально визначити. Внаслідок даної ситуації інструменти дольової участі, які не мали жодних котирувань на організованих ринках, є остаточно знеціненими.

На основі дослідженої низької активності банківських установ на фондовому ринку можна класифікувати операції банківських установ, які провадяться під час інвестиційної діяльності за такими ознаками:

- індивідуальна інвестиційна стратегія, яка спрямована на продаж або на інвестиційний вклад;
- відображені операції у балансі банківської установи щодо руху грошових коштів [32].

Завдяки поданій класифікації є можливість виділити окремі властивості ведення інвестиційної діяльності, а саме:

- згідно інвестиційною стратегією першість серед операцій займають інвестиційні операції на продаж, внаслідок високого рівня доходності даного

виду операцій, що обчислюється як різниця між ціною продажу та купівлі ЦП та обсягом дивідендного доходу;

– клієнтські операції з ЦП, які відображаються у балансі, є найпривабливішим видом операцій банківської установи, порівняно з діяльністю, що має на меті створення конкурентноспроможного інвестиційного портфелю. Це демонструє надання переваги щодо посередництва при обслуговуванні первинного та вторинного розміщення ЦП [22].

Можна підсумувати, що без ефективної системи контролю будь-яка результативна діяльність є під загрозою. На основі проведеного дослідження можна сказати, що результати інвестиційної діяльності банківських установ не є стабільними, однак повністю є ліквідними, що демонструє постійне збільшення власних прибутків, які можуть уникнути збиткових результатів при ризиковій діяльності. Тому, рекомендовано встановити ефективні напрями поліпшення законодавчих вимог щодо діяльності банків на фондовому ринку, в особливості це стосується підвищення розміру забезпеченості вкладень щодо руху капіталу, а також створення однакових вимог для усіх учасників фондового ринку.

2.2. Аналітичне дослідження банківської емісійної діяльності

На основі річних звітів НКЦПФР щодо діяльності на фондовому ринку можна дослідити, що за період 2014-2018 рр. комісія зареєструвала випуски акцій, загальний обсяг який становить 1385,06 млрд. грн. Якщо простежити мінімальне значення цього показника, то він припав на 2018 рік, розмір якого дорівнював 22,28 млрд. грн. (рис. 2.5). На момент другого кварталу 2018 р. показник величини зареєстрованих випусків акцій набув

максимального значення у розмірі 11,79 млрд. грн., який в подальшому набув тенденції до зменшення [23]. Реєстр підприємств, що характеризуються найбільшою величиною емісій акцій наведений в табл. 2.1. Згідно звітних даних, загальний обсяг випусків вказаних емітентів знаходиться на рівні 91% від сукупного розміру випусків, що зареєстровані комісією. Ключовими емітентами акцій стали банківські установи, що провадили емісійну діяльність задля капіталізації.

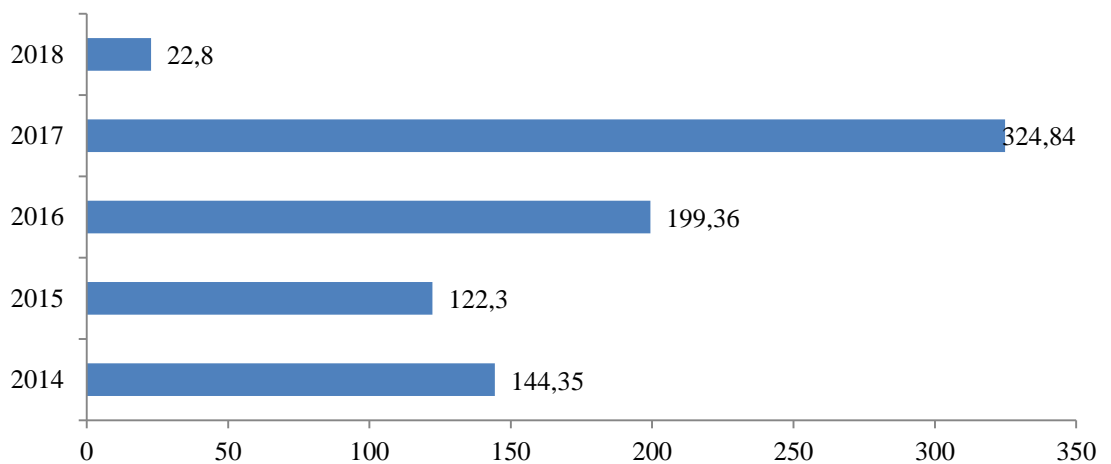

Рисунок 2.5 – Обсяг зареєстрованих НКЦПФР випусків акцій у 2014 – 2018 роках, млрд. грн.

Впродовж 2016-2018 рр. ілюструється тенденція щодо зростання узагальненої номінальної вартості ЦП, які припадають на власників ЦП. На основі поданої інформації можна простежити, що на 31.12.2018 року вказаний показник дорівнює 1956,68 млрд. грн, що на 7,3% більше ніж минулорічні дані (рис. 2.6).

Якщо говорити про структуру узагальненої номінальної вартості ЦП, то на початок 2019 року (на 01.01) найбільший обсяг номінальної вартості сконцентровано саме в акція у розмірі 54,2% (рис. 2.7). Наступний за величиною обсяг емітованих ЦП є розмір випущених державних облігацій, що становлять 39,23% від сукупного обсягу. Ще одним видом ЦП, які

характеризуються вагомою часткою узагальненої номінальної вартості виступають інвестиційні сертифікати (3,55%).

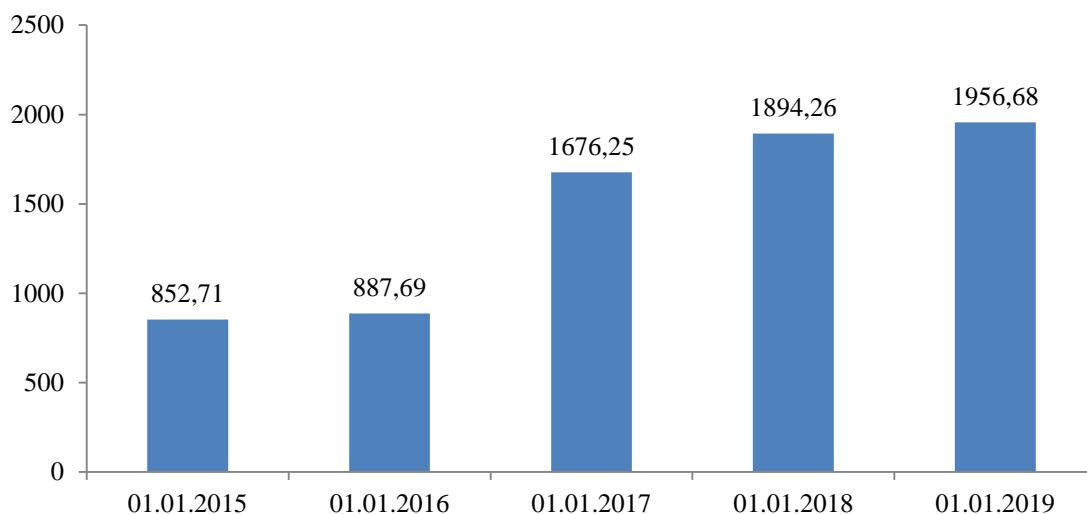

Рисунок 2.6 - Номінальна вартість цінних паперів, які належать власникам цінних паперів станом на 01.01.2019, млрд. грн.

Дане дослідження свідчить, що учасники фондового ринку, в особливості банківські установи, які мають форму акціонерного товариства, надають перевагу емісії акцій задля формування статутного фонду, що є чудовим шляхом створення даного виду ресурсів в умовах нестабільної економічної ситуації [43].

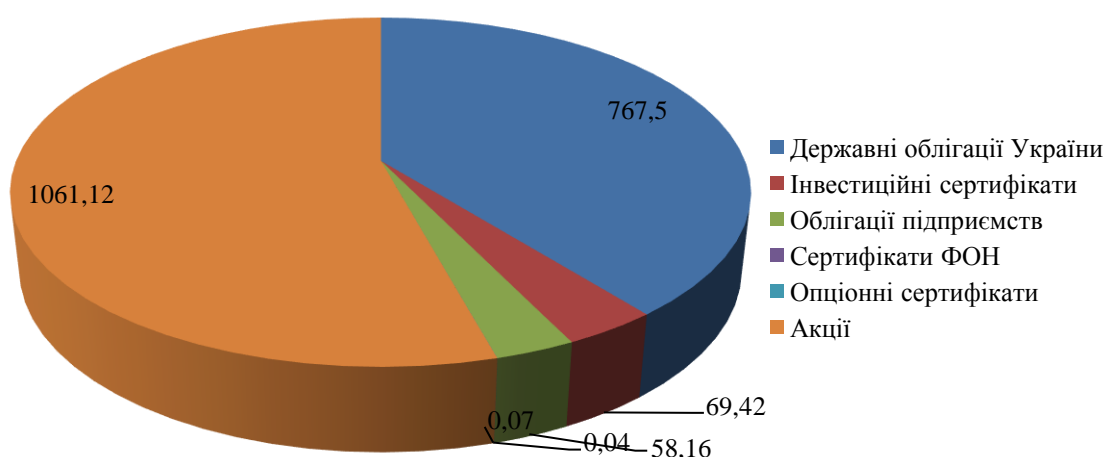

Рисунок 2.7 - Структура загальної номінальної вартості іменних цінних паперів, які належать власникам цінних паперів з розподілом за фінансовими інструментами станом на 01.01.2019, млрд. грн., за даними депозитарних установ

На основі проведеного дослідження з використанням статистичних даних НКЦПФР можна навести перелік емітентів, що характеризуються значними випусками акцій на період 2018 року.

Відповідно до даного реєстру можна простежити тенденцію до емісії акцій банківськими установами, які переслідували ціль докапіталізації внаслідок нестабільних процесів у ході власної першочергової діяльності для покриття майбутніх витрат та тих видатків, які виникли в результаті ризикової поведінки. Саме обсяг вказаних емітентів становив 91% від узагальненої величини випусків акцій [18].

Таблиця 2.1 – Емітенти, які зареєстрували значні випуски акцій протягом 2018 року

№ з/п	Найменування емітента	Обсяг емісії, млн грн	Частка у загальному обсязі емісій акцій, %
1	АТ «Сбербанк»	11600,00	52,07%
2	АТ «ВТБ Банк»	2580,00	11,58%
3	ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України»	2544,27	11,42%
4	АТ «Банк Кредит Дніпро»	1173,08	5,27%
5	АТ «Банк Форвард»	663,02	2,98%
6	ПАТ «Банк Восток»	523,11	2,35%
7	АТ «Таскомбанк»	420,00	1,89%
8	ПрАТ «Чумак»	350,44	1,57%
9	АТ «Прокредит Банк»	350,00	1,57%

На рис. 2.8 зображені депозитарні установи (банки), що входять до ТОП-10 депозитарних установ України за результатами НКЦПФР, тобто мають найбільший розмір номінальної вартості цінних паперів власників у 2018 році.

Таким чином, найбільшим обсягом цінних паперів оперують ПАТ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК», ПАТ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ПРИВАТБАНК» та ПАТ «Державний ощадний банк України», тобто першість даного рейтингу отримали державні банківські установи, де емітентом виступає Міністерство фінансів України [25].

Рисунок 2.8 – Депозитарні установи (банки) з найбільшим розміром номінальної вартості цінних паперів власників станом на 01.01.2019 р., млрд. грн.

На основі річного звіту емітента ПАТ «Державний ощадний банк України» [27] можна дослідити характер випуску акцій протягом довгострокового періоду (рис. 2.9).

Залежно від отриманих даних можна зробити висновки, що на період системної банківської кризи та нестабільної економічної ситуації припав найбільший обсяг випущених ЦП у розмірі 48598,1 - 48203,8 млн. грн (2013-2014 рр.) з метою стабілізації першочергової діяльності, докапіталізації, покриття майбутніх витрат та видатків, що виникли в результаті нестійкого функціонування та для залучення додаткових ресурсів для підтримання ліквідності та платоспроможності [42]. Зазначено, що торгівля випущеними акціями за весь період емісійної діяльності не здійснювалась, що підтверджує досягнення вищеназваної мети ПАТ «Державний ощадний банк України». На початкових стадіях, до 2013 року виключно, номінальна вартість акції була фіксованою та дорівнювала 1 млн. грн.

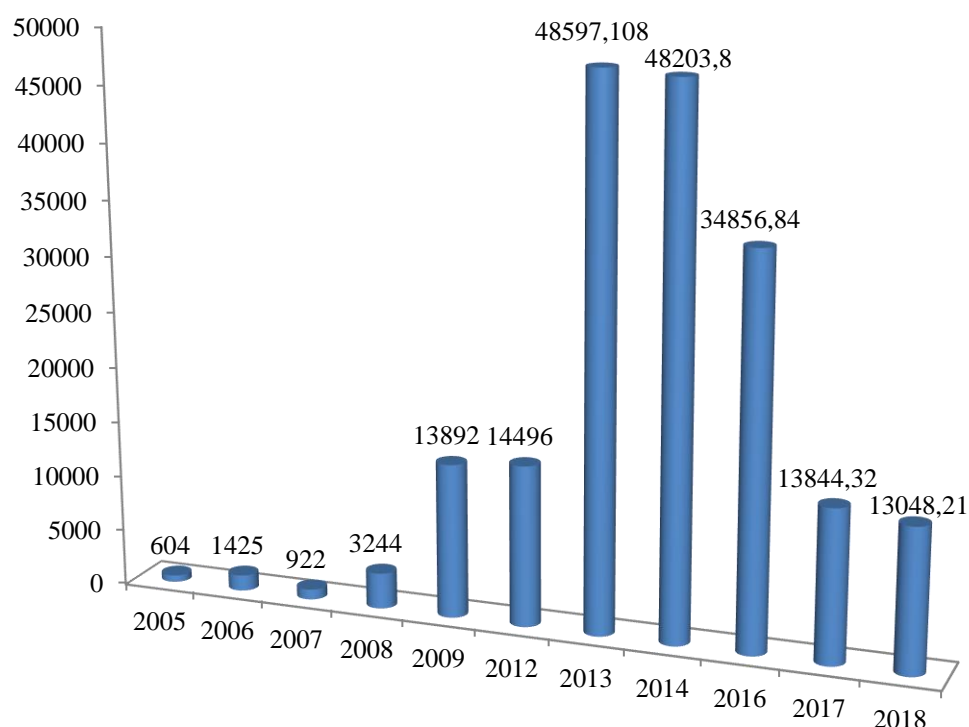

Рисунок 2.9 – Загальний номінальний розмір вартості акцій при випуску ПАТ «Державний ощадний банк України» за 2005-2018 рр.

Проте, як свідчить наведений рисунок, даний показник після 2013 року набув стрімкого зростання і становив 1,160 млн. грн. при 42649 шт. (кількість випущених акцій) [28]. Проведене дослідження демонструє, що емісійна діяльність банківської установи – це один із ключових факторів трансформації фондового ринку, адже формує пропозицію на ньому.

Завдяки проведеному дослідженню можна підвести підсумки. На сьогодні банківська система характеризується значним обсягом діяльності на фондовому ринку, особливо операцій, що стосуються емісійних процесів. В ситуації зниження попиту населення на кредитний продукт, для нарощення ресурсів та стабілізації першочергового функціонування, банківські установи популяризували емісійну діяльність. Дана тенденція демонструє спрямування коштів у фінансовий сектор, однак існує брак ресурсів у фондовому механізмі саме фінансування підприємницької або господарської діяльності. Однак даний фактор стимулює розвиток управління ресурсами задля організації результативної торгівлі на організованих ринках.

2.3 Аналіз діяльності комерційних банків в якості інфраструктурних учасників фондового ринку

В процесі розвитку фондового ринку в Україні значну роль відіграє його інфраструктура, яка забезпечує та створює необхідні умови для його безперервного та ефективного функціонування. Згідно реєстру НКЦПФР, станом на 01.01.2019 року на фондовому ринку ліцензії на реалізацію професійної діяльності з провадження торгівлі мали 5 фондових бірж:

- ПрАТ «Фондова біржа «ІННЕКС»
- АТ «Українська біржа»
- ПрАТ «Фондова біржа «Перспектива»
- АТ «Фондова біржа «ПФТС»
- ПрАТ «Українська міжбанківська валютна біржа» [13].

За період 2018 року НКЦПФР було видано 2 ліцензії на організацію професійної діяльності на фондовому ринку внаслідок закінчення терміну дії первинно виданих ліцензій. На основі поданої інформації можна простежити нестабільну динаміку щодо кількості елементів інфраструктури, що мали ліцензії за окремими видами професійної діяльності. Станом на 2015 рік, було задокументовано максимальну кількість суб'єктів даного виду діяльності, і за аналізований період темп росту та темп приросту характеризуються негативними значеннями (додаток Г). На дату 31.12.2018 року ліцензії на організацію професійної діяльності мали 242 юридичні особи. Це свідчить про недостатнє забезпечення елементами інфраструктури фондового ринку та невисокий рівень організації, порівняно із зарубіжним досвідом.

Не дивлячись на ситуацію даного сектору ринку, комісія надавала перевагу діяльності щодо вдосконалення та підвищення результативності біржової діяльності, та прискорення збільшення рівня ліквідності фондового ринку. Згідно поставленим завданням, упродовж 2018 року активно

організовувалася діяльність стосовно употужнення біржової категорії фондового ринку, а також запровадження шаблонних стандартів функціонування на фондових біржах [15].

Одним із вагомих елементів інфраструктури виступає ринок облігацій, де провадиться обіг боргових зобов'язань даного виду ЦП - облігацій. Функціонують інструменти даного ринку, до яких належать облігації підприємств, облігації місцевих позик та державні облігації України. Згідно з аналізованими даними можна зробити висновок, що саме ринок державних облігацій характеризується ключовою роллю щодо організації бюджетної політики на державному рівні. Водночас, державні облігації функціонують як механізм державних запозичень, при чому існує позитивна тенденція щодо залучення фінансових резервів на задовільних умовах. Реєстр торговців ЦП з найбільшою величиною торгів державними облігаціями за період 2018 року на позабіржовому ринку зображено на рис. 2.10.

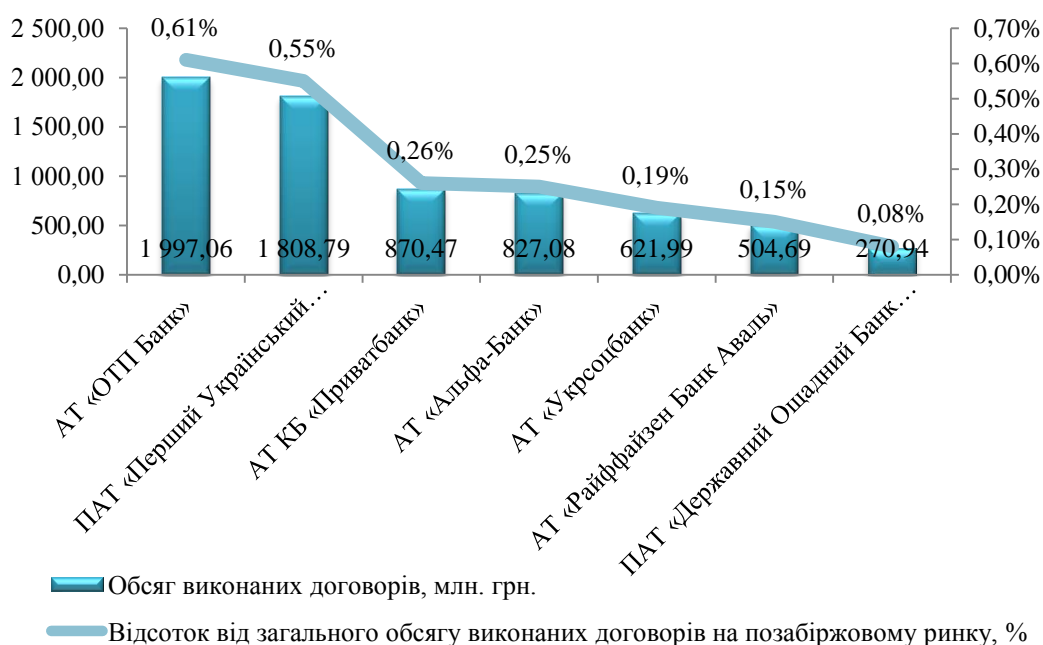

Рисунок 2.10 – Торговці ЦП з найбільшим обсягом торгів державними облігаціями України на позабіржовому ринку (без урахування первинного ринку) в 2018 році

Згідно даному графіку можна побачити суттєву градацію між ТЦП, де першість рейтингу отримав АТ «ОТП Банк» де сума виконаних договорів становить 1997,06 млн. грн., а закриває даний перелік успішних ТЦП ПАТ «Державний Ощадний Банк України» із загальним обсягом виконаних договорів у розмірі 270,94 млн. грн. Проте, процентне відношення узагальненого обсягу виконаних договорів даними ТЦП до загальної величини виконаних договорів на позабіржовому ринку стабільно становить менше 1%, що свідчить про високу організацію позабіржового ринку, однак для банківських установ це не є доцільним, так як тут зосереджені невеликі компанії, які не змогли пройти процедуру лістингу, або внаслідок певних обмежень не можуть брати участі на біржовому ринку. Тобто, на основі даного графіка можна зробити висновок, що банківська діяльність на даному ринку не характеризується популярністю завдяки відносно недостатнього розміру залучених ресурсів внаслідок посередницької діяльності [17].

Якщо говорити про біржовий ринок, то тут ситуація є протилежною до попереднього графіку

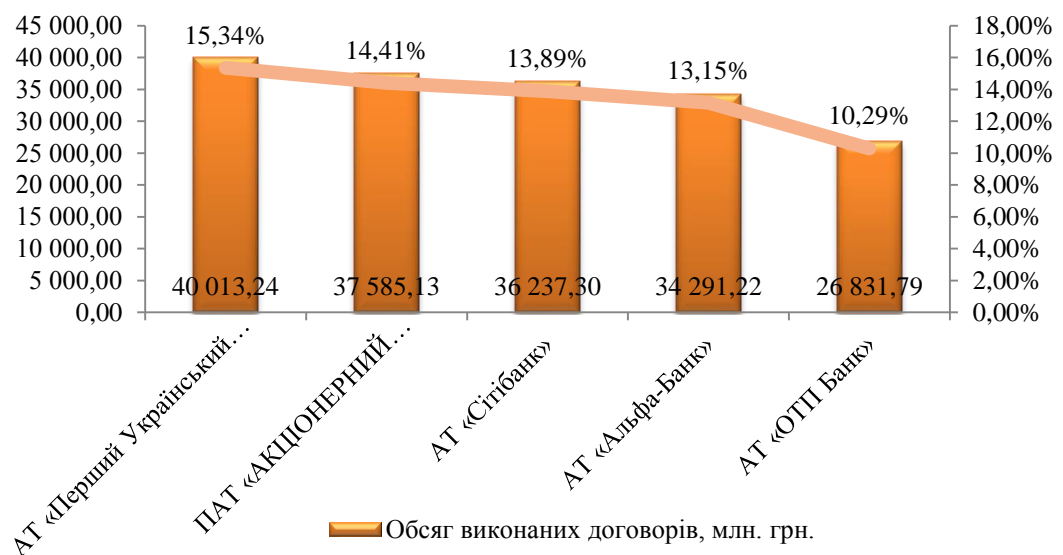

Рисунок 2.11 – Торговці ЦП з найбільшим обсягом торгів державними облігаціями України на біржовому ринку у 2018 році

Обсяги виконаних договорів є достатньо значними, однак загальні обсяги виконаних договорів на біржовому секторі є знаходяться на нижчому рівні, порівняно з позабіржовим сегментом (рис.2.11).

Найбільшим діапазоном торгів державними облигаціями характеризується АТ «Перший Український Міжнародний Банк», що дорівнює 40013, 24 млн. грн. при 15,34% від загального обсягу виконаних договорів. Остання банківська установа що входить до даного рейтингу – це АТ «ОТП Банк», що характеризується обсягами виконаних договорів у розмірі 26831, 79 млн. грн. (10,29%). Причиною такої вагомості банківських установ на біржовому сегменті є вузька спеціалізація за видами ЦП, встановлені жорсткі правила щодо провадження даного виду діяльності та допуск лише надійних емітентів, що пройшли процедуру лістингу[18].

Згідно зі статистичними даними було сформовано рейтинг первинних дилерів за 2019 рік (за результатами обсягів придбання ОВДП), що має такий вигляд [26]:

- 1) ПАТ «Сітібанк»;
- 2) ПАТ «Державний Ощадний Банк України»;
- 3) ПАТ «АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК»;
- 4) АТ «ОТП Банк»;
- 5) АТ «Райффайзен Банк Аваль»;
- 6) АТ «Перший Український Міжнародний Банк»;
- 7) АТ КБ «Приватбанк»;
- 8) АТ «Альфа-Банк»;
- 9) АТ «Укрексімбанк»;
- 10) АТ «Кредобанк»;
- 11) ПАТ АТ «Південний»
- 12) АТ «УКРСИББАНК».

На основі проведених досліджень можна простежити тенденцію до зростання емісійної діяльності, що стосується ринку облигацій підприємств у 2018 році. Це підтверджує реєстрацію у НКЦПФР 110 випусків облигацій

підприємств, загальна сума яких становить 15,45 млрд. грн., що більше в порівнянні з 2017 роком на 7,1 млрд. грн. чи на 85%.

Таблиця 2.2 – Обсяг зареєстрованих випусків облігацій підприємств у 2014 – 2018 роках, млн грн

Вид емітента	2014	2015	2016	2017	2018
Усього	29 009,22	11 421,17	5 515,40	8 350,30	15 458,53
у тому числі:					
Підприємства та інші	23 984,22	11 421,17	5 515,40	5 650,29	15 458,53
Банки	4 800,00	-	-	2700,00	-
Страхові компанії	-	225,00	-	-	-

Проте, якщо дослідити структуру сукупності зареєстрованих комісією випусків даного виду ЦП, то банківськими установами не зареєстровано жодного випуску [16].

Отже, підсумовуючи всі перераховані факти можна сказати, що банківські установи можуть провадити всі види посередництва на фондовому ринку, проте, найчастіше виступають як андеррайтери, брокери та дилери. Згідно з проведеним дослідженням одним із найменш уживаних видів діяльності є реєстраторські функції, внаслідок певних особливостей. На біржовому ринку банківські установи є значними торговцями ЦП, залучаючи додаткові ресурси, що демонструє важливість комерційного банку як вагомого елемента інфраструктури фондового ринку. Це може дати дати поштовх для суттєвого вдосконалення організації посередницької діяльності фондового ринку, запровадження дієвих та результативних вимог з боку законодавства та НКЦПФР які є погодженими з вимогами НБУ щодо мінімального розміру статутного фонду, та стосовно провадження депозитарної діяльності.

ВИСНОВКИ

Можна підсумувати, що без ефективної системи контролю будь-яка результативна діяльність є під загрозою. Адже кожна банківська установа повинна удосконалювати, документально підтверджувати та закріплювати основні засади та процедури, які пов'язані з провадженням інвестиційної, емісійної та інфраструктурної діяльності на фондовому ринку.

Процес дослідження та провадження ефективної та результативної інвестиційної політики є одним із найважливіших факторів функціонування банківської установи в даній сфері. Це в свою чергу прямопропорційно підвищує інвестиційну привабливість та загальний рівень прибутковості банку, особливо це актуально в умовах недостатнього розвитку чи кризової економічної ситуації. Тому, рекомендовано встановити ефективні напрями поліпшення законодавчих вимог щодо діяльності банків на фондовому ринку, в особливості це стосується підвищення розміру забезпеченості вкладень щодо руху капіталу, а також створення однакових вимог для усіх учасників фондового ринку.

На сьогодні банківська система характеризується значним обсягом діяльності на фондовому ринку, особливо операцій, що стосуються емісійних процесів. В ситуації зниження попиту населення на кредитний продукт, для нарощення ресурсів та стабілізації першочергового функціонування, банківські установи популяризували емісійну діяльність. Дана тенденція демонструє спрямування коштів у фінансовий сектор, однак існує брак ресурсів у фондовому механізмі саме фінансування підприємницької або господарської діяльності. Однак даний фактор стимулює розвиток управління ресурсами задля організації результативної торгівлі на організованих ринках.

На основі проведеного дослідження можна сказати, що банківські установи можуть провадити всі види посередництва на фондовому ринку, проте, найчастіше виступають як андеррайтери, брокери та дилери. Також визначено, що для власної популяризації для інших учасників ринку банківські установи застосовують нетрадиційні послуги у власній діяльності, а саме: провадження консалтингу, особливо в умовах інвестування капіталу у фондові інструменти, проведення глибокого аналізу щодо вкладення у цінні папери, створення результативного алгоритму дій для клієнтів даної банківської установи при інвестуванні. Згідно з проведеними дослідженнями одним із найменш уживаних видів діяльності є реєстраторські функції, внаслідок певних особливостей. На біржовому ринку банківські установи є значними торговцями ЦП, залучаючи додаткові ресурси, що демонструє важливість комерційного банку як вагомого елемента інфраструктури фондового ринку. Даній поведінці можуть сприяти можливості банківських установ, в особливості їх територіальне розташування, законодавчі вимоги зі сторони НКЦПФР, які є погодженими з вимогами НБУ щодо мінімального розміру статутного фонду, та стосовно провадження депозитарної діяльності.

Підтверджено, що фондовий ринок є найбільш ризикованим сектором всього фінансового ринку. Що стосується банку, ризик того, що доведеться управляти не тільки власними, але і позиковими коштами, постійно підвищується. Встановлено, що процес оптимізації є особливо важливим під час системної та економічної кризи. Повинні бути вжиті заходи для захисту майнових інтересів учасників ринку цінних паперів з метою зниження ризику відповідно до національного законодавства. Крім відповідних законодавчих змін, необхідно впроваджувати нові ефективні фінансові інструменти для залучення іноземних і внутрішніх інвестицій в українську економіку. Для виходу з кризи необхідно створити ринок боргових ЦП як популярний сегмент українського фондового ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абакуменко О.В. Розвиток кон'юнктури фінансового ринку України : монографія / О.В. Абакуменко. – Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2013. – 464 с.
2. Болдова А.А., Романова Г.І. Інвестиційна діяльність банків України // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України, № 1, 2013 – С.6-13.
3. Бутенко В.В., Лисенко К.А. Фінансовий ринок України: проблеми та перспективи його розвитку. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 28(2). С. 88–91
4. Вовчак О. Д. Особливості інвестиційної діяльності банків як фінансових посередників в Україні/ О. Д. Вовчак, Л. М. Надієвець // Бізнес Інформ. - 2014. - № 11. - С. 94-101.
5. Галенко Н. О. Міжнародний фондовий ринок в контексті глобальної фінансової системи: специфіка взаємодії [Електронний ресурс] / Н. О. Галенко. – Режим доступу : <http://perspektyva.dp.ua/files/articles/04.03.2013.pdf>
6. Гарбар Ж. В., Гарбар В. А. Напрями діяльності банків на фондовому ринку України. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Вип. 13, ч. 2. С. 119–124
7. Горбуненко Я.І. Аналіз тенденцій фондового ринку України у контексті зміни уподобань інвесторів [Електронний ресурс] / Я.І. Горбуненко – Режим доступу: <http://duan.edu.ua/uploads/vidavnitstvo14/akademichnij-ogljad-2-13/6295.pdf>
8. Гринькова В. М. Проблеми розвитку інвестиційної діяльності [Текст] /В. М. Гринькова, В. О. Корда, Т. І. Лепейко. – Харків : ХДЕУ, 2012. – 254 с.

9. Громадська рада при НКЦПФР закликає до зваженості та збалансованості у впровадженні пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uaib.com.ua/aktual_kua/228897.html.

10. Ефективне управління цінними паперами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rbc.ua/ukr/digests/effektivnoe-upravlenie-tsennymibumagami-26082013174400>

11. Єріс Л. Андеррайтинг як засіб залучення додаткових фінансових ресурсів // Економіка: проблеми теорії та практики: збірник наукових праць / Дніпропетровський національний університет. – Дніпропетровськ, 2002. – С. 7-13.

12. Житар М.О., Зелінська В.С. Аналіз сучасного стану формування інвестиційного портфеля банків України та управління ним: проблемні аспекти / М.О.Житар, В.С.Зелінська // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2018. – Вип. 28. – Ч. 2. – С. 54-57.

13. Калюга О. О. Державне регулювання фондового ринку в Україні: проблеми і шляхи вирішення [Електронний ресурс] / О. О. Калюга // Теорія та практика державного управління. – 2012. – Вип. 2. – С. 270–276. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpu_2012_2_42.

14. Кириченко О. Діяльність інвестиційних банків в Україні: проблеми та перспективи розвитку / О. Кириченко // Банківська справа. – 2008. – №2. – С. 57- Кириченко О. Діяльність інвестиційних банків в Україні: проблеми та перспективи розвитку / О. Кириченко // Банківська справа. – 2008. – №2. – С. 57-72

15. Ковальова О.М. Пріоритети реформування професійної діяльності на фондовому ринку / О.М.Ковальова // Бізнес-Інформ. – 2018. - № 7. – С. 211- 215.

16. Колодізев О. М., Власенко Н. М. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України: сучасний стан і перспективи розвитку / О.

Колодізев, Н. Власенко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.business-inform.net

17. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року / Національна рада реформ. URL: <http://www.reforms.in.ua/>.

18. Концепція модернізації системи моніторингу фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nssmc.gov.ua/user_files/content/54/1334136427.pdf.

19. Леонов С. В. Інвестиційний потенціал банківської системи : монографія / С. В. Леонов. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2009. – 375 с.

20. Луців Б. Інвестиційна політика банків: навч. посіб. / Б. Луців, А. Тимків; Терноп. нац. екон. ун-т. -Тернопіль : ТНЕУ, 2010. — 266 с.

21. Майорова Т. В. Інвестиційний процес і фінансово-кредитні важелі його активізації в Україні : монографія / Т. В. Майорова. - К.: КНЕУ, 2013. - 332 с.

22. Михальчишина Л. Г. Стратегія вдосконалення ринку цінних паперів в Україні. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес». 2016. - Вип. 249. - С. 306-314.

23. Ковалко Н.М. Світові моделі регулювання ринку цінних паперів: порівняльно-правовий аспект / Н.М.Ковалко // Право і суспільство. – 2018. - № 1. – С. 211-216.

24. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Річні звіти за 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nsmc.gov.ua>

25. Онищенко Ю.І., Генова О.І. «Аналіз інвестиційної діяльності банків України» / Юлія Онищенко, Олена Генова [Електронний ресурс]// Інфраструктура ринку. – 2016. – №2. – Режим доступу до журналу: <http://www.marketinfo.od.ua/uk/2-2016>

26. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id.
27. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
28. ПАТ «Державний Ощадний Банк України». Звітність емітента цінних паперів [Електронний ресурс] / ПАТ «Державний Ощадний Банк України». – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.oschadbank.ua/ua/about/reporting_issuer.
29. ПАТ «Державний Ощадний Банк України». Річна фінансова звітність [Електронний ресурс] / ПАТ «Державний Ощадний Банк України» – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.oschadbank.ua/sites/default/files/2019-05/SSBU_18fsu_consolidated_0.pdf.
30. ПАТ «Райффайзен Банк Аваль». Річна фінансова звітність [Електронний ресурс] / ПАТ «Райффайзен Банк Аваль». – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.aval.ua/storage/files/konsolidovana-richna-finansova-zvitnist-za-2018r-iz-visnovko-1_1556020501.pdf.
31. Пушенко К. Оцінка доходності та ризиків портфельного інвестування за умов невизначеності // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. Збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 27.
32. Реверчук С.К., Кльоба Л.Г., Паласевич М.Б. Управління і регулювання банківською інвестиційною діяльністю. Монографія/ за ред. д.е.н., проф. С. К. Реверчука. — Львів: Тріада плюс, 2007. — 352 с.
33. Слободянюк Н. О., Науменко О. Д. Фінансові інвестиції в умовах нестабільності національної економіки. Бізнес Інформ. 2017. № 5. С. 177–184.
34. Статистичні матеріали Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
35. Тешева Л. В. Пріоритетні вектори інтеграції фондового ринку України у світовий фондовий ринок. Науковий вісник Ужгородського

національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». - 2017. - Вип. 13. - Ч. 2. - С. 125-129.

36. Управління формуванням портфеля фінансових інвестицій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vuzlib.su/fm_P/8-8.htm

37. Фінансова інфраструктура України: стан, проблеми та її взаємозв'язок із ринком фінансових послуг: монографія / [В. Опарін, В. Федосов, С. Львовичкін та ін.]; за заг. Ред. В. Опаріна, В. Федосова. К.: КНЕУ, 2016. 347 с

38. Фурман І.В., Сіпко Т.В. Механізм надання банками трастових послуг [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/9_DN_2010/Economics/61882.doc.htm

39. Халковська А. Теоретичні засади управління маркетингом емітента // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – 2008. - № 99-100. – С. 106-109.

40. Шинкаренко А. В. Напрями інвестиційної діяльності банку. Економіка та підприємництво: зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів / М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана”; редкол.: С. І. Дем'яненко (відп. ред.) [та ін.]. Київ : КНЕУ, 2014. Вип. 33. С. 270–275.

41. Шкодін І. В. Самоорганізація фондового ринку в умовах глобальної невизначеності : монографія / І. В. Шкодін. – К. : УБС НБУ, 2013. – 406 с.

42. Щекін О.Ю. Перспективи розвитку фондового ринку України в умовах посилення інтеграційних процесів [Електронний ресурс] / О.Ю. Щекін – Режим доступу: <http://soskin.info/ea/2011/11-12/20118.html>

43. Щока С.В. Порівняльний аналіз ринку цінних паперів (порівняльний аналіз із країнами Європи) / С.В.Щока // Порівняльно-аналітичне право. – 2018. - № 1. – С. 123-125.

44. Янчинська Т. М. Фондовий ринок та його розвиток в Україні [Електронний ресурс] / Т. М. Янчинська. – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=2158>.

ДОДАТОК А

СТРУКТУРА ПРОСПЕКТУ ЕМІСІЇ ЦІННОГО ПАПЕРУ

Тип інформації	Характеристика
1. Інформація про емітента	1) загальна характеристика емітента (найменування емітента, місце розташування, цілі діяльності, дата заснування, звіт про статутний фонд (загальний обсяг, обсяг сплаченої частки), кількість акціонерів тощо); 2) дані про посадових осіб емітента та їх заробітну плату, а також основні професійні дані про керівних працівників, насамперед – освіта, кваліфікація, виробничий стаж; 3) перелік ліцензій емітента; 4) відомості про юридичних осіб, у яких емітент володіє більше ніж 10% статутного капіталу (активів); 5) відомості про участь емітента у холдингових компаніях, асоціаціях тощо; 6) відомості про філії та представництва емітента; 7) опис діяльності емітента (основні види операцій, ринки збуту); 8) можливі фактори ризику в діяльності емітента; 9) перспективи діяльності емітента на поточний і наступні роки
2. Інформація про фінансово-господарський стан	а) баланс та звіт про фінансові результати за попередній рік і квартал, що передував емісії; б) опис ділової діяльності емітента, засвідчений аудитором, насамперед інформаційні відомості про виробництво, реалізацію, наукові дослідження та інвестиції
3. Інформація про розміщення цінних паперів	1) загальні дані про емісію (тип, форма, кількість, номінал, термін розміщення, дата і номер протоколу прийняття рішення про випуск цінних паперів тощо); 2) мета використання фінансових результатів, залучених від емісії; 3) обсяг запланованої емісії; вид і категорія цінних паперів, пов'язані з ними права: за акціями – засновники й можливі права, що надають власникам привілейованих акцій, кількість, номінальна вартість і сума емісії цінних паперів; число серій і порядкові номери; місце, день початку й припинення продажу; інформація про можливі привілеї власників цінних паперів; запланований курс; найменування торговця цінними паперами (якщо емітент користується його послугами); дії, що проводять у випадку перевищення або недосягнення рівня передплати; за процентними цінними паперами – заплановані відсотки, метод їх обчислення і термін виплати; адреси місць виплати доходів, здійснення операцій і депонування; 4) перелік засновників та кількість акцій у їх власності; 5) докладний опис порядку розміщення цінних паперів та їх оплати; 6) відомості про андеррайтера; 7) порядок виплати дивідендів за акціями

Продовження додатка А

4. Інша інформація	<ol style="list-style-type: none">1) дані про розміщення раніше випущених в обіг цінних паперів;2) кількість акцій, що перебувають у власності членів виконавчого органу, та перелік осіб, частки яких в статутному фонді перевищують 5%;3) відомості про реєстратора або депозитарія, який обслуговує випуск;4) дані про осіб, відповідальних за проспект емісії;5) відомості про дивідендну політику емітента за останні п'ять років;6) відомості про організаторів торгівлі, на яких продаватимуть акції;7) відомості щодо осіб, відповідальних за проведення аудиту емітента;8) термін погашення (для облігацій);9) відомості про провадження у справі про банкрутство або про застосування санації;10) застереження про перевищення обсягу випуску облігацій над розміром власного капіталу емітента
--------------------	--

ДОДАТОК Б

ПРИКЛАД КВАРТАЛЬНОГО ЗВІТУ ЕМІТЕНТА В ОСОБІ ПАТ «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

Дата реєстрації випуску	Номер свідоцтва про реєстрацію випуску	Найменування органу, що зареєстрував випуск	Міжнародний ідентифікаційний номер	Тип цінного папера	Форма існування та форма випуску	Номінальна вартість (грн)	Кількість акцій (шт.)	Загальна номінальна вартість (грн)	Частка у статутному капіталі (у відсотках)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
26.05.1999	193/1/99	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста документарна іменна	Документарні іменні	1000000	158	158000000	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у документарній формі. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
18.03.2003	115/1/03	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	200	200000000	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
05.05.2005	207/1/05	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	301	301000000	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
02.12.2005	540/1/05	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	303	303000000	100

Продовження додатка Б

Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
03.04.2006	154/1/06	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	703	703000000	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
21.12.2006	599/1/06	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	722	722000000	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
27.12.2007	548/1/07	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	922	922000000	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
28.11.2008	467/1/08	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	1122	1122000000	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
29.12.2008	500/1/08	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	д/н	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	2122	2122000000	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								

Продовження додатка Б

17.03.2009	55/1/09	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	13892	1389200000 0	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
10.04.2012	52/1/12	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1000000	14496	1449600000 0	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 млн. (один мільйон) гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
09.04.2013	38/1/2013	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1071875	14496	1553790000 0	100
Опис	Збільшена номінальна вартість однієї акції і становить 1 071 875,00 млн. (один мільйон сімдесят одна тисяча вісімсот сімдесят п'ять) гривень кожна. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
27.09.2013	145/1/2013	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1092000	14496	1582963200 0	100
Опис	Збільшена номінальна вартість однієї акції і становить 1 092 000,00 млн. (один мільйон дев'яносто дві тисячі) гривень кожна. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
29.11.2013	187/1/2013	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1092000	15778	1722957600 0	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 092 000,00 млн. гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
07.10.2014	115/1/2014	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1160000	15778	1830248000 0	100

Продовження додатка Б

Опис	Збільшена номінальна вартість однієї акції і становить 1 160 000,00млн. (один мільйон сто шістдесят тисяч) гривень кожна. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
16.12.2014	150/1/2014	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1160000	25777	2990132000 0	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 160 000,00 млн. гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
31.03.2016	24/1/2016	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1160000	30049	3485684000 0	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 160 000,00 млн. гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
13.02.2017	21/1/2017	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1160000	33036	3832176000 0	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 160 000,00 млн. гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
14.03.2017	26/1/2017	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1160000	37692	4372272000 0	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 160 000,00 млн. гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								
28.12.2017	117/1/2017	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	UA4000125884	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	1160000	42649	4947284000 0	100
Опис	Банк випустив іменні прості акції вартістю 1 160 000,00 млн. гривень кожна у бездокументарній формі на всю суму статутного капіталу. Сто відсотків акцій належать засновнику АТ "Ощадбанк" - Державі в особі Кабінету Міністрів України. Торгівля акціями не здійснювалась.								

ДОДАТОК В
КЛАСИФІКАЦІЯ ДЕПОЗИТАРНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКІВ-
ЗБЕРІГАЧІВ

Види операцій	Характеристика
Адміністративні	Залишки на особових рахунках залишаються незмінним, але змінюється інформація, що зберігається, пов'язана з рахунками депо, випусками цінних паперів, анкетами клієнтів і т. д.: – відкриття рахунків; – закриття рахунків; – зміна даних депонентів; – відміна доручень
Облікові	Операції, виконання яких спричиняє зміну залишків цінних паперів на рахунках депо: – прийом на облік; – зняття з обліку; – переведення цінних паперів; – обтяження цінних паперів; – дроблення, консолідація, конвертація цінних паперів – перереєстрація прав власності на цінні папери у реєстрах власників іменних цінних паперів та в головних депозитаріях
Інформаційні	Дані, що зберігаються, не змінюються, а ініціаторові операції видають інформацію про стан рахунків або довідників депозитарія: – інформація щодо корпоративних дій; – надання звітів; – видача виписок із рахунків – організація голосування на зборах акціонерів

ДОДАТОК Г
ДИНАМІКА КІЛЬКОСТІ СУБ'ЄКТІВ, ЯКІ МАЛИ ЛІЦЕНЗІЇ ЗА
ОКРЕМИМИ ВИДАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вид професійної діяльності	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016	станом на 31.12.2017	станом на 31.12.2018	Темп приросту/зменшення станом на 31.12.2018	
					до показника 31.12.2015	до показника 31.12.2017
Брокерська діяльність	357	291	260	234	-34%	-10%
Дилерська діяльність	334	278	247	216	-35%	-13%
Андеррайтинг	63	51	46	39	-38%	-15%
Діяльність з управління цінними паперами	54	24	26	23	-57%	-12%
Діяльність з управління іпотечним покриттям	1	1	1	1	0%	0%
Діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку (фондові біржі)	10	8	5	5	-50%	0%